

עֲזָרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵּר הַתֵּנָא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זִיע"א

וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֻדָּשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

זֵהָר חֻדָּשׁ בְּרֵאשִׁית

מִבְּאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עִם פְּרוּשׁ מִל וְנִחְמָד לְמַעַן יְרוּץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מְחוּלָק ל- תַּתְק"ס (960) קוֹנְטֵרְסִים

ל"ב כְּרֻכִים שֶׁל ל' חֲלָקִים

כֹּרַח כ"ח - חֲלָק י"ב

קוֹנְטֵרְס 822

מוֹפָץ לֵאל מִטְרוֹת רוּחַ כָּלל - לְקִירוֹב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים

בְּסִפְרָא דָּא יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלִיתָא בְּרַחֲמֵי

יַחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל לְסִיּוּם כָּל סֵפֶר הַזֵּהָר בְּדִקּוֹת סְפוּרוֹת

"קוֹדֶשׁא בְּרִין הוּא אֹרִייתָא וְיִשְׂרָאֵל חַד הוּא"

יֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֵּהָר הַעוֹלָמִי"

אֲדָר א' תְּשַׁע"א לַפ"ק - בַּעֲיֵה"ק בֵּית שְׁמוּשׁ תּוֹכֵב"א

תְּלוּי בְּסֵפֶר הַזֶּהר וּבְכַתְבֵי מָרֵן לְלַמֵּד בְּקִדְשָׁה וּבִשְׂמִיחָה וּבְנִלְעָם וּבִיְרָאָה וְאַהֲבָה כָּל אֶחָד לְפִי הַשְּׁגָתוֹ וּקְדוּשָׁתוֹ וְכָל יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים.

(רבי יצחק אזיק וְחֵיאל סְפָרִין מִקוֹמְרָנָה, נוֹצֵר חֶסֶד, פָּרָק ד' מִשְׁנָה כ')

כה) נוֹדַע בְּשִׁעְרִים גְּדֹל מַעֲלַת אַמִּירַת תְּקוּנֵי זֶהר אֲשֶׁר הִיא מְזַכֵּר הַנֶּפֶשׁ, וְיִשׁוּטְטוּ רַבִּים וְתִרְבֶּה הַדַּעַת בְּעוֹלָם וְזֶה יִקְרָב בְּעִזְרַת הַשֵּׁם אֶת בִּיאַת הַגּוֹאֵל

נוֹדַע בְּשִׁעְרִים גְּדֹל מַעֲלַת אַמִּירַת תְּקוּנֵי זֶהר אֲשֶׁר הִיא מְזַכֵּר הַנֶּפֶשׁ וּבִפְרָט בִּימֵי חֲדָשׁ אֶלּוּל, וּמוֹבָא בְּהַקְדַּמַת כֶּסֶף מְלָךְ שְׂאֵמִירַת הַתְּקוּנִים גְּרִידָא אֶפְלוּ בְּלֵי הַבְּנָה הוּא תְּקוּן הַנֶּפֶשׁ גְּדוֹל וְכַעֲזֵן זֶה מוֹבָא בְּסִפְרֵי תַלְמִידֵי הַבַּעַל שֵׁם טוֹב... וְיִשׁוּטְטוּ רַבִּים וְתִרְבֶּה הַדַּעַת בְּעוֹלָם וְזֶה יִקְרָב בְּעִזְרַת הַשֵּׁם אֶת בִּיאַת הַגּוֹאֵל.

(הַסְּכֵמַת הַגּוֹאֵן הַקְּדוֹשׁ הַגָּאֹב"ד רַבֵּי מֹשֶׁה אֶרְיָה פְּרִינְד זָכַר צַדִּיק לְבִרְכָה לְסִפְרֵי תְּקוּנֵי זֶהר עִם פְּרוּשׁ מְתוּק מְדַבֵּשׁ לְהַגְאוֹן הַצַּדִּיק הַמְּקַבֵּל רַבֵּי דְנִיָּאל פְּרִישׁ זָכַר צַדִּיק לְבִרְכָה)

כו) יַעֲשׂוּ רַשָּׁם לְמַעֲלָה בְּפַמְלִיא שֶׁל מַעֲלָה

גַּם אֲנִי מַצְטָרֵף בְּהַדְרָא הוּא לְחַזְקוֹ וּלְאַמְצוֹ, וְיִהְיֶה דְבָרָיו נַחַת רוּחַ לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְיַעֲשׂוּ רַשָּׁם לְמַעֲלָה בְּפַמְלִיא שֶׁל מַעֲלָה.

(הַסְּכֵמַת הַגּוֹאֵן הַצַּדִּיק פּוֹסֵק הַדוֹר רַבֵּי שְׂמוּאֵל הַלֵּוִי וְוַאֲנַעֲרֵי שְׁלִיט"א לְסִפְרֵי תְּקוּנֵי זֶהר עִם פְּרוּשׁ מְתוּק מְדַבֵּשׁ לְהַגְאוֹן הַצַּדִּיק הַמְּקַבֵּל רַבֵּי דְנִיָּאל פְּרִישׁ זָכַר צַדִּיק לְבִרְכָה)

בְּלֵי סִפְק שְׁחִבּוֹר קְדוּשׁ זֶה יוֹסִיף הַרְבֵּה לוֹמְדִים בְּתְּקוּנֵי זֶהר, וּבְלֵי נֶדֶר בְּסִיעֵתָא דְשְׂמִיָּא בְּרַצוֹנֵי גַם כֵּן לְלַמֵּד בּוֹ אֶת כָּל תְּקוּנֵי זֶהר, וּבּוֹדָאֵי כָּל בְּנֵי גִילֵי כֵּן יַעֲשׂוּ, וְיִהְיֶה לָהֶם חִבּוֹר זֶה לְתוֹעֵלַת רַבָּה, וְעַל יְדֵי זֶה תִּתְרַבֶּה הַדַּעַת דְּקִדְשָׁה.

בְּלֵי סִפְק שְׁחִבּוֹר קְדוּשׁ זֶה יוֹסִיף הַרְבֵּה לוֹמְדִים בְּתְּקוּנֵי זֶהר, וּבְלֵי נֶדֶר בְּסִיעֵתָא דְשְׂמִיָּא בְּרַצוֹנֵי גַם כֵּן לְלַמֵּד בּוֹ אֶת כָּל תְּקוּנֵי זֶהר, וּבּוֹדָאֵי כָּל בְּנֵי גִילֵי כֵּן יַעֲשׂוּ, וְיִהְיֶה לָהֶם חִבּוֹר זֶה לְתוֹעֵלַת רַבָּה, וְעַל יְדֵי זֶה תִּתְרַבֶּה הַדַּעַת

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזהר (זהר חלק ג' דף קנ"ג: ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף בלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפנות, כל אחד נוטל שכר פאילו עשאה פולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר פאילו למד הש"ס פולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מפיר אותך, ואתה מפיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמור בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כלו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושינה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "ישראל דרור בארץ אבי"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, שסים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי פן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטר בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי פהונה חלק אר"ח סי' ג"ג)... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזה שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לבייך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נחוץ. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד בן"י בוא"ו בן"י ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמות כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) כי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשות) [לרפואת...] [ישועת...] [לבנים...] השם ישלח דברו יחזקהו וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארץ ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים...] אמן סלה.

דקדושה, ויקים בנו מאמר הזהר הקדוש ברעיא מהימנא (חלק ג' קכד): עתידין ישראל למיטעם מאילנא דחיי דאיהו ספר הזהר יפקון ביה מגלותא ברחמי.

(הסקמת הגאון הצדיק רבי יוסף ליברמן שליט"א ראש מתיבתא כולל שומרי החומות, לספר תקוני הזהר עם פרוש מתוך מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

כו) עצה נפלאה בכל מיני צער חס ושלום וירידה וקטנות המחין וטמטום הלב... לומר זהר ותקונים – אנשים פשוטים זכו על ידי זה לענינים גבוהים

וזה עצה נפלאה בכל מיני צער חס ושלום וירידה וקטנות המחין וטמטום הלב ללמוד בדברים קלים כמו עין יעקב מדרש או לומר זהר ותקונים וגם ללמוד גמרא פשוט גם כי לא מובן אצלו כלום וזה עצה גדולה ונפלאה להתעלות מכל מיני ירידה וקטנות ולא פדעת השוטים שאומרים שאין ללמוד בשעה שלבו בל עמו וידוע כמה מעשיות מאנשים פשוטים שזכו על ידי זה לענינים גבוהים.

(נעם הלבבות מאמר לימוד התורה)

כח) לכן נקרא הספר תקונים, כי מדבר ביחודים תקון עולמות לברר וללבן הטוב מן הסיגים והפסלת

תקוני זהר: נראה לי שנקרא ספר התקונים כי מדבר בכאן בזה הספר מיחודים וצנורות הספירות והם נקראים בלשון הקדוש הזה תקונים כמו שאמר בתקון א': "אנת הוא דאפיקת עשר תקונין, וקרינן להון עשר ספירן", והנה הספירות הם היה נקדות וכו'. ורב דברי זה הספר הולך על דרך צרופי השמות ויחודים והם עצם עולם התקון ממה וכן החדש עשר הספירות התיחדם בצנורי הספירות לאסתכלא אנפין באנפין למתק הדינים לכן נקרא זה הספר תקונים כי מדבר ביחודים תקון עולמות לברר וללבן הטוב מן הסיגים והפסלת על ידי יחודי שמות הקדושים בכלים מכלים שונים לפי הזמן והשעה והעולם אשר הוא מדבר בו הקדוש הזה מה שאין פן ספר הזהר שרב דבריו סובב על עצמות המדות

יצר הרע, שהוא הנחש המסית את בני אדם. ולמה נקרא נחש? מה הנחש הולך עקלתון ואינו הולך בדרך ישרה, כן יצר הרע משטין לאדם בדרך רע, ולא בדרך ישר.

שנה רבי יוסי, מה זה ערום מכל חית השדה? ערום הוא פקח מאותו נפש החיה אשר בגוף, והוא היה המסית לאדם, עד שנגרש מהנאת גן עדן.

שנינו שם, אמר ר"י בן רבי סימון, השגחתי בדרך הזה שאמר רבי ברוקא, ושאלתי אותו, ומצאתי שעקר הקבלה היה בידו, וכך נגזר בספר הראשון של המשנה של רבי אליעזר בן ערף.

אמר רבי שמעון, הנחש, כשהשיא לאשה, מה פתוב? (שם) ותרא האשה פי טוב. מה זה פי טוב? אמר רבי אלעזר בר שלום, הספימה בדעתה פי טוב הוא, שנאמר (תהלים קלח) פי טוב ה', (שם ק) הודו לה' פי טוב. וכי תאנה הוא לעינים - שהיא התאנה שמתאנים עליהם ותחתונים לדעת ולהשיג, מיד ותקח מפריה ותאכל.

אמר רבי שמעון, התחלף שלטון בעבודה. אמר רבי אלעזר, כמו שנאמר (שמות כג) אל תמר בו, אל תמירני בו. אמר רבי יהודה, ולא אמרתי שאין להרהר עוד בפרשה די בזה שאמר רבי ברוקא בראש הפרשה, ולא הצטרף יותר אלא דרשה. אמר רבי יצחק, מה זה (בראשית א) ויתפרו עלה תאנה? מתרגם רב נחמן בר אבא וחברו, עלילות דברים.

וישמעו את קול ה' אלהים וגו' (שם). אמר רבי פנחס, ומה המושל הגדול צריך רוח היום? שנינו אמר רבי אלעזר, הערפל בבהירות, לזה שאמרנו, למה

המסית לבני אדם. ולמה נקרא נחש. מה הנחש הולך עקלתון, ואינו הולך בדרך ישרה. כן יצר הרע, משטין לאדם בדרך רע, ולא בדרך ישר.

האני ר' יוסי, מאי היה ערום מכל חית השדה, ערום הוא פקח מאותו נפש החיה אשר בגוף, והוא היה המסית לאדם, עד שנגרש מהנאת גן עדן.

תנן התם, אמר רבי יהודה ברבי סימון, אשגחנא בהאי מלה דאמר רבי ברוקא, ושאל ליה, ואשכחנא דעיקר קבלה הנה בידי. והכי אתגזר בספרא קדמאה, דמתניתא דרבי אלעזר בן ערף.

אמר רבי שמעון, הנחש כשהשיא לאשה, מה פתיב. ותרא האשה פי טוב. מאי פי טוב. אמר רבי אלעזר בר שלום, הספימה בדעתה פי הוא טוב, שנאמר (תהלים קה) פי טוב ה'. (תהלים קז א) הודו לה' פי טוב. וכי תאנה הוא לעינים, שהיא התאנה שמתאנים עליהם ותחתונים, לדעת ולהשיג, מיד ותקח מפריה ותאכל.

אמר רבי שמעון, אחלפא שולטנא בפולחנא. אמר רבי אלעזר, כמה דאת אמר (שמות כד כא) אל תמר בו, אל תמירני בו. אמר רבי יהודה, ולא אמנא דלית להרהר עוד בפרשה די בהא דאמר רבי ברוקא בריש פרשתא, ולא אצטרף יותר אלא דרשא. אמר רבי יצחק, מאי ויתפרו עלה תאנה, מתרגם רב נחמן בר אבא, וחברו, תסקופי מלין.

וישמעו את קול ה' אלהים וגו'. אמר רבי פנחס, ומה קוודיטא דאהירנא בעיני רוח היום. תנן אמר רבי אלעזר, אמיתון בבהירותא, לדא דאמרן, למה הוא דומה אדם

הוא דומה האדם בעולם הזה?
לצפור שהולכת, כשיוצאת מקנה
ולא מוצאת מי שיכניס אותה -
כך הוא האדם, כיון שהנשמה
יוצאה, שוב אינו יודע ומכין את
הגוף, פרט לאותו הגוף, מהאור
הרב שהזדמן לו להשתעשע בגן
עדן.

אמר רבי אבא, מתהלך? ! מהלך
היה לו לומר! מה זה מתהלך?
אמר רבי בא, וכי חושבים בני
אדם שהקדוש ברוך הוא היה?
בא תשמע, שכתוב את קול, הוא
שכתוב בו (שמות ט) והאלהים יעננו
בקול, וכן (יחזקאל א) ויהי קול מעל
לרקיע אשר על ראשם. אמר רב
חסדא אמר רבי יוחנן, קול כתוב,
מתהלך לרוח, זהו שכתוב (שם לו)
ויהי קול כהנבאי והנה רעש.

אמר רבי יוחאי, והרי רבי יהודה
חברנו אמר שכאן צריך דרשה,
ואתם אומרים מעשה מרפכה? !
אמר רבי אלכסנדר, יותר
ממעשה מרפכה הוא, שהרי
סודות עליונים אנו ראינו
שהתגלו כאן.

שנו רבותינו, כשחלה רבי שמעון
בן יוחאי, נכנסו לפניו רבי פנחס
ורבי חיאי ורבי אבהו. אמרו לו,
מי שהוא עמוד העולם - זמות?
אמר להם, אין בית הדין
שלמעלה מעינים בדיני, שהרי
אני ראיתי שאיני נתן למלאך
ולדני שלמעלה, שאיני פשאר בני
אדם.

א"ר הדין הזה שלי, הקדוש
ברוך הוא דן אותו, ולא בית דינו.
והיינו מה שאמר דוד בכקשתו
לפניו (תהלים מג) שפטני אלהים
וריקה ריבי וכן שלמה אמר,
לעשות משפט עבדו, הוא לבדו,
ולא אחרים.

שהרי שנינו, כשהאדם הוא
שוכב, בית דין שלמעלה מסתכלים בדינו. יש מהם שנוטים לכף זכות, שפראים זכותו של

בעולם הזה, לצפורה דאזלת, כד נפקת
מקינה, ולא אשפחת מאן דאכניש לה. כן
הוא האדם, כיון שהנשמה יוצאה, שוב אינו
יודע, ומכין. בר ההוא גופא, מנהירו טובא
דאיזדמן ליה לאשתמשעשא בגנתא דעדן.

אמר רבי אבא, מתהלך, מהלך הוה ליה
למימר, מהו מתהלך. אמר רבי בא, וכי
חושבין בני אדם שהקדוש ברוך הוא היה.
תא שמע, דכתיב את קול, הוא דכתיב ביה
(שם יט ט), והאלהים יעננו בקול. וכן (יחזקאל א כו)
ויהי קול מעל לרקיע אשר על ראשם. אמר
רב חסדא אמר רבי יוחנן, קול כתיב, מתהלך
לרוח, הדא הוא דכתיב, (שם לו ז) ויהי קול
כהנבאי והנה רעש.

אמר רבי יוחאי, והא ר' יהודה חברינו אמר,
דכאן צריך דרשא, ואתם אומרים מעשה
מרפכה. אמר רבי אלכסנדר, יותר מעובדא
דרכיבא הוא, דהא רזין עילאין אגון חזינן
דאתגליין הכא.

הנו רבנו, כשחלה רבי שמעון בן יוחאי. עאלו
קמיה ר' פנחס, ור' חיאי, ור' אבא. אמרו
ליה, מאן דהוא קיימא דעלמא, שכיב. אמר
לון, לא בי דינא דלעילא מעיינין בדינאי,
דהא אגא חזאי דלית אגא מתיהיב למלאכא
וילדינא דלעילא. דאגא לאו פשאר בני נשא.
א"ר האי דינא דילי, קודשא בריך הוא דינינה,
ולא בי דיניה. והיינו דאמר דוד,
בבעותיה קמיה (תהלים מג א) שפטני אלהים וריקה
ריבי. וכן שלמה אמר, (מ"א ח ט) לעשות משפט
עבדו, הוא בלחודו, ולא אחרא.

דהא תנינן, כשהאדם הוא שוכב, בי דינא
דלעילא מסתכלין בדינו, אית מנהון
שוכב, בית דין שלמעלה מסתכלים בדינו. יש מהם שנוטים לכף זכות, שפראים זכותו של

אדם, ויש מהם שנוטים לכף חובה, שמראים חובה של אדם, ולא יוצא האיש מן הדין כמו שהיא רוצה.

אבר מי שדן אותו המלך העליון, ששולט על הכל, הוא טוב, ולא יכול איש להיות באותו דין, פרט לטוב. מה הטעם? שהרי שנינו, מדת המלך העליון נוטה לזכות תמיד, והוא כלו צד של רחמנות, ובכדו לעזב החטאים והעוונות. זהו שכתוב (שם קל) כי עמך הסליחה וגו', ולא עם אחר.

ומשום כך בקשתי לפניו שהוא ידן דיני, ואני אכנס לשלשה עשר שערים לעולם הבא, שלא עברו אותם רק האבות, ולא יהיה מי שימחה בכדי, ועוד - שלא אתבע מהם רשות.

אמר רבי שמעון דבר, וראו את בית חליו שלא היה שם. תמהו, ולא יכל אחד מהם לדבר בפיו מהיראה הגדולה שהיתה עליהם. בעודם שהיו יושבים, עלו להם ריחות של בשמים רבים, וכל אחד ואחד מהם התחזק כחו, עד שראו את רבי שמעון, והיה מדבר דברים, ולא היו רואים אחרים חוץ ממנו.

אחר זמן אמר להם רבי שמעון, הריאתם דבר? אמר לו רבי פנחס, לא, אלא פלנו תמיהם על שלא ראינו אותך בבית חליו זמן רב, וכשראינו אותך, עלו אליך ריחות של הבשמים של גן עדן, ושמענו קולך מדבר, ולא ידענו מי מדבר עמך.

אמר להם, ולא שמעתם דבר אחר פרט לשלי? אמרו, לא. אמר להם, אינכם ראוים לראות את סבר פניו של עתיק הימים.

אמר להם, אמר לכם דבר, תמה אני על רבי פנחס שלא ראה, שאני ראיתי אותו פעת בעולם

דנטאן לכף זכות, דאחזיין זכותא דבר נש, ואית מנהון דנטאן לכף חובה, דאחזיין חובה דבר נש. ולא נפיק איניש מן דינא, כמה דהוא בעי.

אבר מאן דדאין ליה מלפא עילאה, דשליט על פולא, הוא טב, ולא יכיל איניש למהוי בההוא דינא, בר טב. מאי טעמא, דהא תנינן, מכילוי דמלפא עילאה, נטי לזכותא תדיר, והוא פוליה צד רחמנותא, ובכדו לשבקא לחטאין וחובין, הדא הוא דכתיב, (תהלים קל ד) כי עמך הסליחה וגו', ולא עם אחר.

ובגין כך בעינא קמיה דהוא ידן דינאי, ואנא איעול תליסר אבבי לעלמא דאתי, דלא אעברו לון בר אבהתא, ולא יהא מאן דימחי בידי, ועוד דלא אתבע רשותא מנהון.

אמר רבי שמעון מלה, וחמוזן בי מרעיה, דלא הוה הוא תמן. תוהו, ולא הוה נכיל חד מנהון למללא בפומיה, מדחילו רבה דהות עליהון. עד דהוו יתבי, סליק לון ריחין דבוסמין סגיאיין, וכל חד וחד מנהון אתישר חיליה, עד דחמו לרבי שמעון, והוה ממלל מלין, ולא הוה חמאן אחרן בר מיניה.

רבתר עידן, אמר לון רבי שמעון, תמיתון מידי. אמר ליה ר' פנחס, לא, אלא פולנא תוהין על דלא חמינא לך בבי מרעיה, זמן רב, וכד חמינא לך סליק לך ריחין דבוסמין דגנתא דעדן, ושמענא קלך ממלל, ולא ידענא מאן ממלל עמך.

אמר להו, ולא שמעתון מלה אוהרא בר מדידי. אמרו לאו. אמר לון, לית אתון חזיין למחמי סבר אפין עתיק יומין.

אמר לון, אימא לכו מלה, תוהנא על ר' פנחס, דלא חמא. דאנא חמית ליה פען

בההוא עלמא, לתתא מרבי אלעזר ברי.
 וכען שדרו בדילי מלעילא, ואחזין לי אתרא
 דצדיקאי לעלמא דאתי, ולא אתישר
 בלבאי דוכתאי, בר עם אחיה השילוני.
 ובירנא דוכתאי, ואתינא, ואתו עמי תלת
 מאה נשמתין דצדיקאי, ועילא מנהון אדם
 הראשון, דההו יתיב גבאי, והוא הוה ממלל
 עמי. ובקעא, דלא יתגלי חוביה לכל עלמא.
 בר ההוא דאמרה אורייתא בגיניה, ואתכפסי
 בההוא אילנא דגנתא דעדן.

ההוא למטה מרבי אלעזר בני.
 וכעת שלחו בשבילי מלמעלה
 והראו לי את מקום הצדיקים
 לעולם הבא, ולא התלשר בלבי
 מקומי, רק עם אחיה השילוני.
 ובחרתי מקומי, ובאתי, ובאו עמי
 שלש מאות נשמות של צדיקים,
 ולמעלה מהם אדם הראשון,
 שהיה יושב אצלי, והוא היה
 מדבר עמי, ובקש שלא יתגלה
 חטאו לכל העולם, רק ההוא
 שאמרה התורה עליו, והתכפסה
 בעץ ההוא של גן עדן.

ואנא אמינא ליה דהא חבריא גלו. אמר ההוא
 דגלליין חבריא בינייהו שפיר, אבל
 לשאר בני עלמא לא. מאי טעמא, דחס
 קודשא בריך הוא על יקריה, ולא בעא
 לפרסומי חוביה, אלא בההוא אילנא דאמר
 דאכל מניה.

ואמרת' לו אני, שהרי החברים
 גלו. אמר, אותו שגלו החברים
 ביניהם - טוב ויפה, אבל לשאר
 בני העולם - לא. מה הטעם?
 שהם הקדוש ברוך הוא על כבודו
 ולא רצה לפרסם חטאו, אלא רק
 באותו עץ שאמר שאכל ממנו.
 והקדוש ברוך הוא גלה לי ברוח
 הקדש, ולחברים, שהם ידברו
 ביניהם, ולא לקטנים שבחברים
 ולאותם שיבאו לעולם. שהדבר
 ההוא שלא יודעים כל האנשים
 וטועים בו, לא משום החטא
 שחטא, אלא משום כבוד השם
 העליון, שבני אדם אין זיהרים
 בו, וכתוב זה שמי לעלם, ויבאו
 לשאל מה שלא צריכים להם.

ויקודשא בריך הוא גלי לי ברוח הקדש,
 ולחבריא, דלישתעו אינון בינייהו,
 ולא לדרדקי דחבריא, ולאינון דיתון
 לעלמא. דהוא (דף כד ע"ב) מלה דלא ידעי כל
 אינשי, וטעין ביה, לאו משום חובתא דחב,
 אלא משום יקרא דשמא עילאה, דבני נשא
 לא זהירין ביה, וכתיב (שמות ג טו) זה שמי לעולם.
 ויתון למשאל מה דלא צריכין לון.

והיינו דכתיב, פן יהרסו אל ה' לראות
 ונפל ממנו רב, מאי ונפל ממנו רב. הכי
 גזרנא, האי חברא דאורי שמא קדישא לכולא,
 הוא נפיל ונתפס ואיתא בההוא חובא, יתיר
 מנייהו, דכתיב ונפל ממנו רב, הרב נופל
 ונתפס באותו עון.

וקריב לגביה רבי אלעזר בריה, אמר ליה אבא,
 מה אנא התם. אמר ליה זפאה חולקין
 ברי, זמן סגי יהא דלא תתקבר גבאי, אבל

קרב אליו רבי אלעזר בנו. אמר
 לו, אבא, מה אני שם? אמר לו,
 אשרי חלקך, בני. זמן רב שלא
 תקבר אצלי, אבל באותו העולם
 את מקומי ואת שלך בחרתי.
 אשריהם הצדיקים שהם עתידים

להיות קרובים לך, בני. זמן רב שלא
 תקבר אצלי, אבל באותו העולם
 את מקומי ואת שלך בחרתי.
 אשריהם הצדיקים שהם עתידים

להיות קרובים לך, בני. זמן רב שלא
 תקבר אצלי, אבל באותו העולם
 את מקומי ואת שלך בחרתי.
 אשריהם הצדיקים שהם עתידים

לְשַׁבֵּחַ אֶת רַבּוֹן הָעוֹלָם כְּאוֹתָם מְלֹאכִים הַמְשַׁמְשִׁים לְפָנָיו. זֶהוּ שְׁכָתוּב (תהלים קמ) אַף צַדִּיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֶיךָ.

רַבִּי בַּא בְּשֵׁם רַב הוּנָא אָמַר, מִיֵּן שְׁחָטָא אָדָם וּנְגַזְרוּ עָלָיו אוֹתָן הַגְּזוּרוֹת, גְּרָשָׁהוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵאוֹתָן הַהֲנָאוֹת וְהַעֲדוּנִים שֶׁהָיוּ לוֹ בְּעֵדָן, וּמִנֵּה שׁוֹמְרִים לְשַׁעְרֵי גֵן עֵדֶן. וּמִי הֵם? הֵם הַכְּרוּבִים. זֶהוּ שְׁכָתוּב (בראשית א) וַיִּשְׁכַּן מִקְדָּם לְגַן עֵדֶן אֶת הַכְּרוּבִים וְאֵת לֵהט הַחֵרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת, כְּדֵי לְשַׁמֵּר אוֹתוֹ הַדֶּרֶךְ וְהַפֶּתַח.

שְׂאֵל נִגְזָר שְׂלֵא יְהֵא רְשׁוּת לְכָל אָדָם מִכָּאן וְאֵילָךְ לְהַכְּנֵס שָׁם, זוּלְתֵי הַנְּשֻׁמוֹת הַצְּרוּפּוֹת עַל יְדֵי הַכְּרוּבִים תְּחַלֶּה. אִם רוּאִים שֶׁהֵיא רְאוּיָה לְכַנֵּס - תַּכְּנֵס, וְאִם לֹא - דוּחִים אוֹתָהּ לַחוּץ, וְתִשְׂרַף בְּאוֹתוֹ הַלֵּהב אוֹ תַקְבֵּל עֲנִשָּׁה. וְלְמַדְנֵו, כְּנִגְדֵו הָיוּ בְּמִקְדָּשׁ, כְּשֶׁנִּכְנַס הַכֹּהֵן לְפָנָיו וְלַפְּנִים שְׁלַמְדָנוּ, אָמַר רַבִּי אַבָּא אָמַר רַבִּי יוֹסִי בְּשֵׁם רַב הוּנָא, לְפָנָיו וְלַפְּנִים הוּא דִּגְמָתוֹ שֶׁל גֵּן עֵדֶן. וְכִשְׁנִכְנַס הַכֹּהֵן לְשָׁם, נִכְנַס בְּנִשְׁמָה, וְלֹא בְּגוּף. בְּאֵימָה, בְּיִרְאָה, בְּרִתָּה, בְּזִיעַ, בְּנִקְיִוֹת, בְּטְהֵרָה. וְהַכְּרוּבִים עוֹמְדִים שָׁם שׁוֹמְרִים, כְּדִגְמָת אוֹתָם הַכְּרוּבִים הַעוֹמְדִים בְּשַׁעְרֵי גֵן עֵדֶן.

זְכָה הַכֹּהֵן - נִכְנַס שָׁם בְּשָׁלוֹם וְיוֹצֵא בְּשָׁלוֹם. לֹא זְכָה - מִבִּין שְׁנֵי הַכְּרוּבִים יוֹצֵא לְהַב, וְיִשְׂרַף וְיָמוֹת בְּפָנִים. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֲשֶׁרִי הַזְּכָה לְעַבֵּר מֵהֶם בְּשָׁלוֹם. אָמַר רַבִּי פְּרַחְיָה, אֵין לָךְ בְּעוֹלָם דְּבַר שְׂאִין בּוֹ מַעֲלָה כְּדִגְמָתוֹ.

הַנְּחָשׁ שֶׁהָעִירִים לַחֲוָה, הוּא דְּבַר נוֹפֵל עַל הַלְּשׁוֹן. אָמַר רַב יוֹסֵף, הֵיאָךְ? אָמַר לוֹ, כְּתַרְגוּמוֹ, נְחָשׁ

כִּי הוּא עֲלָמָא, הוֹכְתָא יְדֵי וְדִידָךְ בְּרִירָנָא. זְכָאִין אֵינוֹן צַדִּיקָא, דְּזַמִּינִין אֵינוֹן לְשַׁבְּחָא לְמֵאֲרֵי עֲלָמָא, דְּאֵינוֹן מְלֹאכִין דְּמִשְׁתַּמְשִׁין קַמֵּיהּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קמ יג) אַף צַדִּיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֶיךָ.

רַבִּי בַּא בְּשֵׁם רַב הוּנָא אָמַר, מִיֵּן שְׁחָטָא אָדָם, וּנְגַזְרוּ עָלָיו אוֹתָן הַגְּזוּרוֹת, גְּרָשָׁהוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵאוֹתָן הַהֲנָאוֹת וְהַעֲדוּנִין שֶׁהָיוּ לוֹ בְּעֵדָן, וּמִנֵּה שׁוֹמְרִים לְשַׁעְרֵי גֵן עֵדֶן. וּמִי הֵם, הֵם הַכְּרוּבִים. הָדָא הוּא דְכְּתִיב וַיִּשְׁכַּן מִקְדָּם לְגַן עֵדֶן אֶת הַכְּרוּבִים וְאֵת לֵהט הַחֵרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת. כְּדֵי לְשַׁמֵּר אוֹתוֹ הַדֶּרֶךְ וְהַפֶּתַח.

שְׂאֵל נִגְזָר, שְׂלֵא יְהֵא רְשׁוּת לְכָל אָדָם מִכָּאן וְאֵילָךְ, לְהַכְּנֵס שָׁם, זוּלְתֵי הַנְּשֻׁמוֹת הַצְּרוּפּוֹת עַל יְדֵי הַכְּרוּבִים תְּחַלֶּה. שְׂאִם רוּאִים שֶׁהֵיא רְאוּיָה לְכַנֵּס, תַּכְּנֵס. וְאִם לֹא, דוּחִים אוֹתָהּ לַחוּץ, וְתִשְׂרַף בְּאוֹתוֹ הַלֵּהב, אוֹ תַקְבֵּל עֲנִשָּׁה.

וְהַתָּנָא, כְּנִגְדֵו הָיוּ בְּמִקְדָּשׁ, כְּשֶׁנִּכְנַס הַכֹּהֵן לְפָנָיו וְלַפְּנִים. דִּתְנִינָא, אָמַר רַבִּי אַבָּא אָמַר רַבִּי יוֹסִי בְּשֵׁם רַב הוּנָא, לְפָנָיו וְלַפְּנִים הוּא דִּגְמָתוֹ שֶׁל גֵּן עֵדֶן. וְכִשְׁנִכְנַס הַכֹּהֵן לְשָׁם, נִכְנַס בְּנִשְׁמָה, וְלֹא בְּגוּף. בְּאֵימָה, בְּיִרְאָה, בְּרִתָּה, בְּזִיעַ, בְּנִקְיִוֹת, בְּטְהֵרָה. וְהַכְּרוּבִים עוֹמְדִים שָׁם שׁוֹמְרִים, כְּדִגְמָת אוֹתָם הַכְּרוּבִים הַעוֹמְדִים בְּשַׁעְרֵי גֵן עֵדֶן.

זְכָה הַכֹּהֵן, נִכְנַס שָׁם בְּשָׁלוֹם, וְיוֹצֵא בְּשָׁלוֹם. לֹא זְכָה, מִבִּין שְׁנֵי הַכְּרוּבִים יוֹצֵא לְהַב, וְיִשְׂרַף וְיָמוֹת בְּפָנִים. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֲשֶׁרִי הַזְּכָה לְעַבֵּר מֵהֶם בְּשָׁלוֹם. אָמַר רַבִּי פְּרַחְיָה, אֵין לָךְ בְּעוֹלָם דְּבַר שְׂאִין בּוֹ מַעֲלָה כְּדִגְמָתוֹ. הַנְּחָשׁ שֶׁהָעִירִים לַחֲוָה, הוּא דְּבַר נוֹפֵל עַל

הַלְּשׁוֹן. אָמַר רַב יוֹסֵף, הֵיאָךְ, אָמַר לֵיהּ, כְּתַרְגוּמוֹ, נְחָשׁ חִיוּא

חַוּיָא הוּא. חוּיָא - זְכָר, וְהִיא חוּהּ -
נְקֵבָה. דְּבַר נּוּפֵל עַל הַלְשׁוֹן.
פְּדוּגְמָתוֹ (במדבר כא) נְחֹשׁ נְחֹשֶׁת,
דְּבַר נּוּפֵל עַל הַלְשׁוֹן.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְהָרִי כְּתוּב (בראשית
א) וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חוּהּ
כִּי הִיא הָיְתָה אִם כֹּל חַי. אָמַר לוֹ
רַבִּי פְּרָחְיָה, קָרָא לָהּ עַל שֵׁם
הַעֲתִיד, הָיְתָה לוֹ לְקָרָא אוֹתָהּ חַיָּה,
עַל שֵׁם שְׁמַחְיָה אֶת וְלִדּוּתֶיהָ,
וּנְקָרָא עַל שֵׁם הַעֲתִיד - חוּהּ,
שְׁעֲתִיד חוּיָא לְהִסִּיט אֶת חוּהּ.

הוּא יְשׁוּפָף רֹאשׁ (שם). אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, כֶּף דְּרַכּוֹ שֶׁל נְחֹשׁ - אֵין
הַקְּשָׁה שֶׁלּוֹ מְאָדָם, אֲלָא
וְאֵין הַנְּשִׁיכָה מִהַנְּחֹשׁ לְאָדָם, אֲלָא
בְּעֵקֶב. אָמַר רַבִּי יִצְחָק בַּר רַבִּי
יוֹסִי, לְמִי שְׁאָמַר שְׂיִצֹר הָרַע הָיָה,
מַה נֶאֱמַר בְּפִסְוִק הָיָה?

אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי, מְלַמֵּד שְׂאֵין
הָרִיגָה לְנְחֹשׁ אֲלָא בְּרֹאשׁ, וּמִי
הוּא הָרֹאשׁ? זֶה רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה.
וְאֵין הַנְּחֹשׁ הַזֶּה הוֹרֵג לְאָדָם אֲלָא
בְּעֵקֶב, כְּשֶׁעוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה עֲבֻרוֹת
וְדָשׁ בָּהֶם בְּעֵקֶב, זֶהוּ שְׂכָתוּב
(תהלים מט, ו) עוֹן עֲקָבֵי יְסוּבְנֵי.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק מִכָּאן, (ישעיהו יח)
הוּי מוֹשְׁכֵי הָעוֹן בְּחַבְלֵי הַשָּׁוֵא
וְכַעֲבוֹת הָעֲגָלָה חֲטָאָה - כְּלוּמַר,
עוֹשֶׂה עֲבֻרוֹת וְדָשׁ בָּהֶם בְּעֵקֶב,
שְׂחוּשָׁב שְׂאֵינָם כְּלוּם, כְּמוֹ חַבְלֵי
הַשָּׁוֵא, שְׂאוּרֵג הַעֲפָכִישׁ. וְלֵאחֲרֵי
כֵּן הֵם כְּעֲבוֹת הָעֲגָלָה חֲטָאָה,
חֻזְקִים וְקָשִׁים, עַד שְׁנַאֲסָפִים כְּלָם
וְהוֹרְגִים לְאָדָם. וְכֵן הוּא אוֹמֵר
וְאִתָּה תְּשׁוּפְנוּ עֲקָב, בְּאוֹת עוֹן
הָעֵקֶב הוֹרֵג יִצֹר הָרַע לְאָדָם.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בַּא וְרֵאָה, כְּמוֹ
שְׁנַתְקֻלְקְלוּ - כֶּף נְדוּנָה. הַנְּחֹשׁ
בְּתַחֲלָה, אַחֲרָיו הָאִשָּׁה, וְאַחֲרָיו
הָאָדָם. הֵינּוּ שְׂכָתוּב (בראשית א)
וְלְאָדָם אָמַר כִּי שְׁמַעְתָּ לְקוֹל
אִשְׁתְּךָ.

הוּא, חוּיָא זְכָר, וְהִיא חוּהּ, נְקֵבָה. דְּבַר נּוּפֵל
עַל הַלְשׁוֹן. פְּדוּגְמָתוֹ (במדבר כא ט) נְחֹשׁ נְחֹשֶׁת,
דְּבַר נּוּפֵל עַל הַלְשׁוֹן.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְהִיא כְּתִיב וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם
אִשְׁתּוֹ חוּהּ כִּי הִיא הָיְתָה אִם כֹּל חַי.
אָמַר לִיָּה ר' פְּרָחְיָה, קָרָא לָהּ עַל שֵׁם הַעֲתִיד,
הָיְתָה לוֹ לְקָרָא אוֹתָהּ חַיָּה, עַל שֵׁם שְׁמַחְיָה
אֶת וְלִדּוּתֶיהָ, וּנְקָרָא עַל שֵׁם הַעֲתִיד חוּהּ,
דַּעֲתִיד חוּיָהּ לְמַסְטִי לְחַוָּה.

הוּא יְשׁוּפָף רֹאשׁ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כֶּף דְּרַכּוֹ
שֶׁל נְחֹשׁ, אֵין הַקְּשָׁה שֶׁלּוֹ מְאָדָם, אֲלָא
בְּרֹאשׁ. וְאֵין הַנְּשִׁיכָה מִהַנְּחֹשׁ לְאָדָם, אֲלָא
בְּעֵקֶב. אָמַר רַבִּי יִצְחָק בַּר רַבִּי יוֹסִי לְמֵאן
דְּאָמַר דְּיִצֹר הָרַע הוּוּ, מֵאִי יִמָּא בְּהֵאִי פְּסוּקָא.
אָמַר לוֹ ר' יוֹסִי, מְלַמֵּד שְׂאֵין הָרִיגָה לְנְחֹשׁ
אֲלָא בְּרֹאשׁ. וּמִי הוּא הָרֹאשׁ. זֶה רֹאשׁ
הַיְשִׁיבָה. וְאֵין הַנְּחֹשׁ הַזֶּה הוֹרֵג לְאָדָם, אֲלָא
בְּעֵקֶב, כְּשֶׁעוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה עֲבֻרוֹת, וְדָשׁ בָּהֶם
בְּעֵקֶב, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים מט ו) עוֹן עֲקָבֵי
יְסוּבְנֵי.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק מִהָכָא, (ישעיהו יח) הוּי מוֹשְׁכֵי
הָעוֹן בְּחַבְלֵי הַשָּׁוֵא וְכַעֲבוֹת הָעֲגָלָה
חֲטָאָה. כְּלוּמַר, עוֹשֶׂה עֲבֻרוֹת וְדָשׁ בָּהֶם
בְּעֵקֶב, שְׂחוּשָׁב שְׂאֵינָם כְּלוּם, כְּמוֹ חַבְלֵי
הַשָּׁוֵא, שְׂאוּרֵג הַעֲפָכִישׁ. וְלֵאחֲרֵי כֵּן הֵם כְּעֲבוֹת
הָעֲגָלָה חֲטָאָה, חֻזְקִים וְקָשִׁים, עַד שְׁנַאֲסָפִים
כְּלָם וְהוֹרְגִים לְאָדָם, וְכֵן הוּא אוֹמֵר וְאִתָּה
תְּשׁוּפְנוּ עֲקָב, בְּאוֹתוֹ עוֹן הָעֵקֶב הוֹרֵג יִצֹר הָרַע
לְאָדָם.

אָמַר ר' יִצְחָק, בַּא וְרֵאָה, כְּמוֹ שְׁנַתְקֻלְקְלוּ כֶּף
נְדוּנָה. הַנְּחֹשׁ בְּתַחֲלָה, אַחֲרָיו הָאִשָּׁה,
וְאַחֲרָיו הָאָדָם. הֵינּוּ דְכְּתִיב וְלְאָדָם אָמַר כִּי
שְׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ.

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופאר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מוזרה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתי פסיה לא ימושו מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. ובפרפת משה רבינו מהימנא בתגלה במהרה דידו, ה' בדר נחננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכוונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. כי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק כי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (ועי' קב הישר) והנה יאמרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבדו במותו וכו', (ועי' פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיךְ מַלְכוּתָהּ
וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבַיּוֹמִיכוּן וּבְחַיִּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי בְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וַיְשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוֹל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהֵא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עָלָיו. וַיְחוּם וַיְחַמּוֹל עָלָיו. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירֵהוּ בְּצַל כַּנְפָיו וּבִסְתֵר אֶהְלוּ לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנְחַל עֲדָנָיו יִשְׁקֵהוּ. וַיִּצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וַיִּשִׂים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וַיְלֻוּהוּ אֱלֹוֵי
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוּ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עַמּוּ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵם מִפְּנֵינִים מִכְּרָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַבֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל: תִּנּוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וַיְהַלְלוּהָ בְּשַׁעֲרֵים
מַעֲשֵׂיהָ: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוֹל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהֵא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְּלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וַיְחַמּוֹל עָלֶיהָ. וַיְלֻוּהָ אֱלֹוֵי
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוּ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי ועושה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגי בן פלוגי) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשן עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלוגית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשן עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

סֵפֶר
הַזֹּהַר
הַיּוֹמִי

חלקו

לימוד
זוהר
היומי

אָדָר

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

6

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר
הַזֹּהַר
הַיּוֹמִי

חלקה

לימוד
זוהר
היומי

שָׁבֵט

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

5

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר
הַזֹּהַר
הַיּוֹמִי

חלקד

לימוד
זוהר
היומי

טֵבֶת

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

4

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר
הַזֹּהַר
הַיּוֹמִי

חלקג

לימוד
זוהר
היומי

כֶּסֶלֹו

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

3

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר
הַזֹּהַר
הַיּוֹמִי

חלקב

לימוד
זוהר
היומי

הַשֵּׁן

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

2

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר
אוֹר
הַזֹּהַר
הַחֲדָשׁ

בוזרה

דא
יפקון
מן
גלותא
ברחמי

בו יבואר
גודל
החיוב
הלימוד
וללמד
הזוהר
הקדוש
שחיבר
התנא
האילוקי
רבי
שמעון
בר יוחאי
זיע"א

מעלתה
טהרתה
קדושתה
סגולתה

חברה מזכי
הרבים העולמי